

Alvesta
kommun

Alvesta kommun

Resor i tjänsten, fordon och drivmedel

PROGRAM PLAN **POLICY** RIKTLINJE

Beslutat av: Kommunfullmäktige, § 75/2023
Beslutsdatum: 2023-06-13
Gäller från och med: 2023-06-13
Giltighetstid: Fyra år
Dokumentet gäller för: Nämnder och bolag
Ansvarig för uppföljning: Kommunledningsförvaltningen
Diarienummer: KS 2022-00061

Alvesta kommuns styrdokument

Våra styrdokument kan vara av två huvudtyper, aktiverande och normerande. Aktiverande dokument syftar till förändring och utveckling och anger på så sätt hur vi ska agera för att nå ett visst resultat. Normerande dokument reglerar befintlig verksamhet och talar om hur vi ska förhålla oss till en given situation.

Aktiverande

Aktiverande dokument syftar till förändring och utveckling. De förklarar vad vi vill åstadkomma och utformningen av uppdraget.

Program – Anger långsiktiga ambitioner och viljeinriktningar.

Plan – Anger konkreta åtgärder, tidsramar och ansvar.

Normerande

Normerande dokument berör hur vi utför befintlig verksamhet, till skillnad från aktiverande vars uppgift är att bryta nya vägar.

Policy – Anger kommunens principer eller inriktning i en viss fråga.

Riktlinje – Anger absoluta gränser och skakrav.

Innehållsförteckning

Inledning	3
Resande i tjänsten	3
<i>Prioritering och planering av möten och resor i tjänst.....</i>	<i>3</i>
<i>Ansvar och säkerhet</i>	<i>4</i>
Anskaffning och förvaltning av nya och begagnade fordon.....	4
<i>Organisation och ansvar</i>	<i>4</i>
<i>Val av fordon och drivmedel.....</i>	<i>5</i>
<i>Utrustning och säkerhet</i>	<i>5</i>
<i>Profilering.....</i>	<i>5</i>
<i>Avyttring av fordon</i>	<i>6</i>

Inledning

Alvesta kommunkoncern ska genom en fossilbränslefri och modern fordonspark vara en föregångare gällande minskad klimatpåverkan. Resor ska planeras så att miljöpåverkan, säkerhetsrisker och totalkostnad minimeras och arbetseffektiviteten optimeras. Medarbetarna ska genom sitt agerande aktivt bidra till en säkrare och tryggare trafikmiljö.

Policyn syftar till att ange inriktning för att uppnå en hållbar, trafiksäker och kostnadseffektiv fordonsflotta samt att tydliggöra grundprinciper och ansvar för resande i tjänsten. Policyen berör alla medarbetare och förtroendevalda i nämnder och bolag.

Resande i tjänsten

Prioritering och planering av möten och resor i tjänst

Grundprincip är att resa endast när det behövs och tjänsteresor ska i så stor utsträckning som möjligt ersättas med digitala möten eller konferenser. Tjänsteresor planeras och genomförs så resurseffektivt som möjligt med hänsyn till klimat, miljö, arbetstid och direkta resekostnader. Avvägningar görs utifrån en helhetsbedömning och hänsyn tas till vad som är mest arbetseffektivt och till den medarbetarens förutsättningar och behov. Vid beräkning av kostnad ska hänsyn tas till alla delar såsom transport, logi, arbetstid och restid. Av kostnadsskäl ska resor bokas så tidigt som möjligt enligt upphandlad rutin.

Val av färdmedel ska ske enligt prioriteringsordningen:

1. Digitala möten eller konferenser
2. Gå eller cykla med egen cykel, cykelpool, enhetsknuten cykel eller elsparkcykel (för korta resor inom tätort)
3. Tåg eller buss
4. Bilpool eller enhetsknutet fordon
5. Hyrbil via upphandlad leverantör
6. Taxi
7. Privat bil eller flyg

Ansvar och säkerhet

Alla medarbetare och förtroendevalda har ett ansvar för att planera sina resor så att de så långt som möjligt lever upp till policyns syfte. Varje chef ansvarar för att medarbetarna känner till innehållet och följer upp att den efterlevs.

Arbetsmiljön ska vara trygg och säker, vilket innebär att tjänsteresor ska ske på ett så trafiksäkert sätt som möjligt med hänsyn till både resenärer och medtrafikanter samt att gällande lagstiftning följs. Vid cykling i tjänsten bör cykelhjälm användas och arbetsgivaren tillhandahåller lånehjälmar.

Böter och sanktionsavgifter betalas av föraren, inte av arbetsgivaren.

Anskaffning och förvaltning av nya och begagnade fordon

Organisation och ansvar

All upphandling av fordon¹ genomförs av kommunledningsförvaltningen.

Kommunledningsförvaltningen ansvarar för anskaffning, leasingavtal och köpeavtal för fordon och bränsle för kommunens fordon, medan respektive bolag ansvarar för anskaffning, leasingavtal och köpeavtal för fordon och bränsle för bolagets fordon. Vid anskaffning av fordon över 3,5 ton ska även begagnatmarknaden undersökas.

Inom kommunen ägs och administreras alla fordon under 3,5 ton av kommunledningsförvaltningen för att uppnå optimal användning. I detta ingår att ansvara för service och underhåll samt att administrera kommunkoncernens bilpool för att få en kostnadseffektiv hantering, minska antal fordon samt förenkla resandet. Under enstaka perioder kan hyrbilar vara motiverat för att täcka ett tillfälligt behov, vilket upphandlas och hanteras av kommunledningsförvaltningen. För hyrbilar gäller samma miljö- och trafiksäkerhetskrav som vid inköp av egna fordon. Tunga fordon och arbetsmaskiner ägs och administreras av respektive förvaltning och bolag.

¹ Med fordon avses besiktningspliktiga fordon som omfattas av löpande besiktning enligt fordonsförordningen (2009:211). Med specialanpassat fordon avses fordon med påbyggnation av betydande värde, exempelvis kran och skåpinredning.

Val av fordon och drivmedel

Vid val av fordon är det arbetet som ska utföras som ska bestämma fordonets storlek, modell, lastutrymme och motorkapacitet. Av säkerhetsskäl ska inte för små bilar användas, vid anskaffning av personbilar väljs mellanklassbilar om inte särskilda behov föranleder annat. Fyrhjulsdrivna fordon bör undvikas men kan vara motiverat om särskilda krav på framkomlighet eller dragförmåga finns.

Vid anskaffning av personbilar och lätta lastbilar gäller följande drivmedelsprioritering:

1. Biogas eller el
2. Andra förnybara drivmedel

Vid nyanskaffning av tunga fordon gäller följande drivmedelsprioritering:

1. Biogas eller el
2. Andra förnybara drivmedel

Utrustning och säkerhet

Alvesta kommunkoncern delar riksdagens nollvision som innebär att ingen ska dödas eller skadas allvarligt i trafiken. Fordon som brukas ska därför vara trafiksäkra och ge ett gott helhetsintryck. Vid upphandling ska det säkerställas att alla fordon, samt utrustning, håller hög standard gällande trafiksäkerhet, miljöegenskaper och funktion.

I de fall som det är tillämpligt ställs krav på fem stjärnor enligt Euro NCAP's krocktest. Fordon som införskaffas ska förses med anordning som säkerhetsställer att fordonsföraren inte är påverkad av alkohol. Detta kan ske genom alkoholås eller annan likvärdig lösning. Säkerhetsutrustning som brandsläckare, reflexväst och första förbandsutrustning ska finnas i samtliga fordon. För transportfordon, lätta- och tunga lastbilar samt mindre bussar ska krav ställas på öglor för lastsäkring. Tunga lastbilar ska även utrustas med backkamera samt blyxt- och ljudsignal vid backning och fordon som används vid utförande av arbete i gata eller väg ska utrustas med anordning som ökar fordonets synlighet såsom reflexmärkning och blyxtljus. Utgångspunkten är att dubbria däck bör användas. Respektive enhet avgör från fall till fall om dubbdäck är nödvändigt ur trafiksäkerhetssynpunkt.

Profilerings

För att påvisa kommunal närvaro och stärka tjänsteutövarnas identitet ska fordon som ägs eller leasas av kommunen eller dess bolag ha enhetlig märkning enligt kommunens

eller bolagets grafiska profil. I det fall känsliga eller integritetskränkande uppdrag frekvent utförs med aktuellt fordon kan det undantas från märkning.

Avyttring av fordon

Av image, miljö- och trafiksäkerhetsskäl behöver fordonens livslängd begränsas.

Personbilar och lätta lastbilar med en årlig körsträcka överstigande 1 500 mil ska avyttras om något av följande kriterier uppfylls:

- Fordonet är äldre än sju år
- Fordonets körsträcka överstiger 15 000 mil.

Personbilar och lätta lastbilar med en årlig körsträcka understigande 1 500 mil ska avyttras om något av följande kriterier är uppfyllda:

- Fordonet är äldre än tolv år
- Fordonets körsträcka överstiger 20 000 mil.

Tunga lastbilar, bussar samt specialanpassade fordon ska avyttras om följande kriterier uppfylls:

- Fordonet är äldre än femton år.